

FEBRUÁRI TESTÜLETI ÜLÉSRŐL JELENTJÜK

A február 28-án megtartott nyilvános képviselő testületi ülésen elfogadásra került a közművelődési szervező által készített szolgáltatási terv, amelyben szerepel a 2024-es programok költségvetése. Egyhangúlag elfogadta a testület az Alsóörsi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését és Lovas Község Önkormányzatának költségvetését is. A költségvetés főösszege 126.005.053 forintban lett meghatározva. Beruházásokra az idei évben 16.000.000 Ft összeget különített el a testület, a tartalék 14.000.000 Ft. Elfogadásra került a polgármester 2023. évi szabadság felhasználása és a 2024. évi szabadságolási terve is. Nem született döntés a

Patkó-tói ingatlanok végleges más célú hasznosítása ügyében, mivel nem érkezett meg minden ingatlantulajdonostól a kivonatáshoz szükséges befizetés. A testület úgy határozott, akkor kerül újra napirendre, ha minden ingatlantulajdonos befizeti a területe után fizetendő összeget. Jövőhagyásra került a Balatonfüredi Rendőrkapitányság támogatási kérelme a rendőri túlórák ellentételezésére 100.000 Ft támogatási összeget szavazott meg a testület. Végül utolsó napirendi pontként módosításra került szociális étkezés térítési díja.

dr. Tóth Ágnes Eszter
aljegyző

KÖZTERÜLETEK TISZTÁN TARTÁSA

Felhívom a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy a tavasz kezdete az alábbi kötelezettségek teljesítését jelenti a Lakosság számára a közterületek tisztántartásával kapcsolatban.

A környezetvédelemről és a település rendjéről szóló 13/2023. (IV. 26.) önkormányzati rendelet alapján:

- Az ingatlan tényleges használójának kötelessége az ingatlan előtti járda, valamint az ingatlan telekhatárától az úttest széléig terjedő terület tisztán tartása.
- A tényleges használó köteles az ingatlanról a közterületre nyúló növényzet nyesésére, az ingatlan telekhatárától az úttest széléig terjedő területen lévő árok, csatorna, áteresztisztán tartására, a csapadékvíz akadálytalan elfolyásának biztosítása céljából.
- Hulladékot, vagy más dugulás, rongálódás okozására alkalmas anyagot a csapadékvíz-elvezető árokba juttatni vagy bevezetni tilos.
- Az ingatlan tulajdonosa, tényle-

ges használója folyamatosan, de legkésőbb virágzás előtt köteles gondoskodni az ingatlanán található, allergiát okozó gyomnövények irtásáról.

- Az egészséges, kórokozótól mentes kerti hulladék ártalmatlanításáról elsősorban komposztálással kell gondoskodni.
- Lovas község belterületén az avar és a kerti hulladékok égetése június 1.-szeptember 30. között tilos, ezen kívüli időszakban is csak a tűzvédelmi szabályok betartásával lehetséges hétköznapokon 8-16 óra között. Külterületen kizárólag a katasztrófavédelem engedélyével szabad tüzelni.

A nem helyi lakosok (ingatlantulajdonosok, nyaraló tulajdonosok) személyesen vagy megbízottjuk útján kötelesek elvégezni az előzőekben felsorolt munkálatokat.

A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 8/2022. (IV.8.) önkormányzati rendelet alapján: 9. § (4) Közösségi együttélés szabályaival el-

lentétes magatartást valósít meg az, aki a környezetvédelemről és a település rendjéről szóló önkormányzati rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi.

10. § A közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértését valósítja meg az ingatlan tulajdonosa vagy használója, ha:

- a) az ingatlanon nem végzi el az időszaknak megfelelő növényápolási feladatokat, a károkozók és kártevők elleni védekezést, a közterületre kihajló ágaknak, bokroknak az ingatlan határvonaláig történő folyamatos nyesését, visszavágását;
- b) ingatlanát szükség szerint, de évente legalább 4 alkalommal (május 15-ig, június 1-ig, július 1-ig, augusztus 5-ig) gyomtól, gáztól nem tisztítja meg, a 20 cm-es magasság elérését megelőzően rendszeresen nem kaszálja.

Tisztelettel:

dr. Tóth Ágnes Eszter
aljegyző

*Lovas Község Önkormányzata és a Polgármesteri Hivatal dolgozói
kellemes húsvéti ünnepeket kíván Lovas állandó lakosainak és nyaralótulajdonosainak.*

LOVAS POLGÁRŐRSÉG EGYESÜLET

2023. ÉVI BESZÁMOLÓJA

A tavalyi év is eseményekben gazdag volt, sok rendezvényen vettünk részt és segítettük a rendezvények biztonságos lebonyolítását.

Többek között a Fuss, Fotózz, Mosolyogj a leukémiás gyerekekért futóversenyen, ahol egy leukémiás kisgyermeknek több mint 1 millió forint gyűlt össze, illetve a BalatonFondo országúti kerékpáros versenyen, ami Balatonfüredről indult. Részt vettünk az önkormányzat összes rendezvényén, nemzeti ünnepeken, lovasi napokon és Alsóörsön a Mikulás futáson is segítettünk. A paloznaki Jazz pikniken 3 napon át felügyeltünk egy 200 gépjármű befogadására alkalmas parkolót és segítettük a forgalom irányítását.

Rendszeresen megszervezzük a járőrfigyelő szolgálatot Lovas és Paloznak települések külterületein gépjárművel, leginkább a téli időszakban, de igyekszünk az év többi időszakában is minél többet jelen lenni. A Magyar Falu Prog-

ramban sikeresen pályáztunk 1 300 000 forint értékben, melyből 10 darab közterületi térfigyelőkamerát vásároltunk. Ezekkel az eszközök segítségével szeretnénk elérni az állandó felügyeletet a külterületeinken és növelni a közbiztonságot.

Szeretnénk megköszönni azoknak, akik felajánlották adójuk 1%-át ezzel segítve munkánkat, és azoknak is, akik bármilyen formában támogatták egyesületünket. Ki szeretném emelni Bácsi Gyula polgárőr tagunkat, aki hosszú éven át tartó áldozatos polgárőr szolgálatáért Szent László díjban részesült. Szívesen fogadjuk azoknak a fiataloknak a jelentkezését, akik tenni szeretnének a településünkért a közbiztonságunkért. Paloznaki és lovasi jelentkezőket egyaránt várunk.

*Köszönettel:
Simon Róbert elnök*

ÚJRAÉLESZTÉS GYAKORLAT A FALUBAN

Hosszú kihagyás után, a Lovasi Polgárőrség újra szervezett újraélesztési gyakorló napot tartott a településen. Február 26-án a Polgármesteri Hivatalban vártuk azokat az érdeklődőket, akik kedvet éreztek ennek a rendkívül fontos tevékenységnek az elsajátításában.

A meghirdetett időpontra, ha nem is sokan, de az oktató szempontjából pont ideális számban jelentek meg a faluból, így mindenkire sor kerülhetett a gyakorlatok során. A COVID előtti években rendszeresen volt ilyen nap, így az elmélettel alig kellett foglalkozni. Örömmel tapasztaltam, hogy akik akkor, és most is jelen voltak, nem felejtették el az alapokat. Az egyik legfontosabb dologra is emlékeztek: az újraélesztésben csak akkor lehet hibázni, ha NEM CSINÁLSZ SEMMIT!

A rendelkezésre álló időt sikerült jól kitöltenünk, mind felnőttek, mind gyermek/csecsemő újraélesztés szóba került, mindkettőre volt gyakorlási lehetőség. Remélem, a

jövőben tudnak szervezni hasonló összejöveleteket! Külföldön köszönet illeti Polgármester Urat, illetve Simon Róbert Urat, akik nem csak szervezték, de aktívan részt vettek a rendezvényen. Ugye, nem is olyan könnyű két perces folyamatosan mellkaskompressziókat végezni?

*Zsigmond István m.szakáp.
OMSZ Veszprém*

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE
Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata
Felelős szerkesztő: Szendi Péter
ISSN 2061-0793

Lapzárta: minden hónap 20-ig. A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a kiadó véleményével.
Tel.: 06 30 530 3466 | E-mail: szendipeti@gmail.com
Nyomtatás: OOK-Press Kft. 8200 Veszprém, Pápai u. 37/A
www.ookpress.hu

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAIRA EMLÉKEZTEK LOVASON

A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapján két helyszínen is koszorúzással egybekötött megemlékezést rendezett Lovason a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a lovasi székhelyű „Az 56-os Forradalom és Szabadságharc Emlékeért” Alapítvány.

A Stefanovszky-háznál Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke, az alapítvány kuratóriumának vezetője köszöntötte a jeles számban megjelenteket, köztük az '50-es években a településről elűldözött Stefanovszky, Lovasi és Varjas család képviselőit is. Lovasi Jenő (1911–1956) magyar királyi főhadnagy, az 1956-os Lovasi Nemzeti Forradalmi Bizottság tragikus sorsú elnökének emléktáblájánál unokája, Lovasi-Kovács Andrea középiskolai tanár mondott megrendítő beszédet, majd a koszorúk elhelyezését követően a faluháznál folytatódott a tiszteletadás.

Az egykori Varjas-háznál, a faluház Fő utcai épületénél Varjas Ildikó gépészmérnök, az 1952-ben a kommunista diktatúra áldozatává vált Varjas Géza (1880–1952) lovasi nagygazda dédunokája idézte fel családjá kommunizmus alatti szenvedéstörténetét. Elmondta többek között, hogy a mai középület hosszú ideig családjá tu-

A Stefanovszky-háznál Lovasi-Kovács Andrea mondott emlékbeszédet

(Fotó: Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet)

lajdonában állt, de dédnagyapja mártíromsága után minden vagyonuktól megfosztották őket.

Pintér Villő Emese 3. osztályos általános iskolai tanulóját szavaltat követően Sárdi Máté polgármester, a lovasi református egyházközség presbitere olvasta fel a hivatalos ügyben távol lévő helyi református lelkipásztor imádságát a baloldali önkény áldozatainak, elszenvedőinek lelki üdvéért.

Mindkét emlékhelyen koszorúkat helyeztek el Lovasi Jenő és Varjas Géza utódai, a szintén elűzött Balogh, Stefanovszky és Pálffy család, illetve

Lovas Község Önkormányzata, a lovasi református egyházközség, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet, „Az 56-os Forradalom és Szabadságharc Emlékeért” Alapítvány és a Történelmi Vitézi Rend képviselői. Lerótták tiszteletüket a szintén a kulákdözségek áldozatává vált Holczhauser és Dienes család leszármazottai is.

Az emléknap a faluház nagytermében Pintér Kornél szervező zárszavát követően a kommunista diktatúra időszakában Lovasról elűldözött családok találkozási pontjával és szeretetvendégséggel zárult.

Forrás: veol.hu

ÁLLAMI KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLT KONDOROSI ÉVA

Prof. Dr. Kondorosi Éva településünk díszpolgára, aki ezer szállal kötődik Lovashoz a Magyar Érdemrend Parancsnoki Keresztje Polgári Tagozat kitüntetésben részesült. Széchenyi-díjas kutatóbiológus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, az Academia Europaea alelnöke, a Magyar Kutatási Hálózat kutatóprofesszora nemzetközileg is nagyra értékelt kutatómunkája, különösen a növények és baktéri-

umok együttélésének kutatásában elért nagy jelentőségű eredményei, az általa alapított meghatározó tudományos műhely vezetőjeként végzett tevékenysége, példaértékű tudományos életpályája elismeréseként.

Lovas Község Önkormányzata nevében szívből gratulálunk, további munkájához jó egészséget kívánunk!

TAVASZI MUNKÁLATOK A SZŐLŐBEN

Csiszár Péter hegybíró szerint, aki március közepéig nem végezte el a metszést a szőlőben, az tegye meg minél hamarabb. Szerencsére az időjárási viszonyok eddig kedvetek a szőlőnek.

–A metszési szezon végén tartunk, de egyelőre még nem késett el senki. Ugyanakkor igyekezni kell a munkálatokkal, hiszen tavasszal még sok mind vár ránk. A természet előrébb tart, mint általában ilyenkor megszokott. Lassan beindul a szőlőben a nedvkeringés, most már a biológiai 0 fok, azaz nyolc fok körül van a talajhőmérséklete. Bármelyik nap várható, hogy a nedvkeringés meginduljon – kezdte a beszélgetést Csiszár Péter, aki kitért arra, hogy

a következő munkákat a szőlőben a következők.

A tartóhuzalhoz kell rögzíteni a vesszőket. Célszerű leívelni őket, hogy minél több rügy kihajtszon. Ezáltal a termés is optimálisabb lesz. A talajmunkák egyelőre még nem időszerűek, pláne a három napos esőzés után. Ugyanakkor a venyigekezelés is el kell, hogy kezdődjön. A venyige kihordását, elégetését célszerű kora tavasszal elvégezni, természetesen a jogszabályokat betartva. Mindent egybevetve eddig „jól állunk” a szőlőtermesztéssel, remélhetőleg, hogy az időjárás nem szól közbe.

Szendi Péter

TAVASZI ÍZELÍTŐ, MOSTANI IDŐJÁRÁSI KÖRÜLMÉNYEKHEZ ILLESZTHETŐ TERMELÉSI TANÁCSOKKAL

Az éghajlati üzenet: amire nem a meleg szidásával kell reagálni, hanem a terményeinket újra kell gondolni, tervezni! A veteményeket sajnos, már nem a régi módszerrel kell ültetni, sem meglocsolni. A talajelőkészítést 5 nappal az ültetés előtt célszerű elkészíteni, hogy a talaj 5 napig ülepedjen, mert a magok így szeretnek érintkezni a földdel. A sorrendi javaslat az legyen, ahogy a növények beérnek, ne a régi „védőnövény” sorok szerint ültessétek egymás mellé. Tehát, amiket egyforma időben kell kiszedni. A felmunkált földet meg kell locsolni, utána meggereblyézni, hogy ne sima legyen, majd várni 5 napot, és a két új növényt egymás mellé soronként váltakozva elültetni. Ne érjenek a nagyok a kisebbek tetejére, vegyétek figyelembe a vetőmag zacskóján szereplő sortávolságokat. A petrezselyem és a sárgarépa nem lehet egymás mellett, az aroma megőrzése miatt,

más növényeket kell közé ültetni. Javaslat: a paszternák mellett legyen a sárgarépa, amellet a zeller, amellet a petrezselyem, és így szinte soronként vigyáznak egymásra is egymásra.

Locsolás ideális ideje este későn, vagy korán reggel ahhoz, hogy a növény el tudja a folyadékot tárolni. Hasznos a locsolást a földön futó csepptető csövön keresztül, nem folyamatosan, hanem a kora reggeli órákra kell beállítani, a nappali órákban ne működjön. A csöveket a növényi ágyások D-i oldalán kell vezetni. A két ágyás közötti oldalra célszerű mulcsot, vagy száraz fűvet tenni. Ha az egyik hamarabb leterem, akkor álljon a föld addig, amíg együtt nem lehet ültetni valamivel. Ahová retket akartok ültetni, oda szórjatók ősszel szárított, összetört lilavirágú pl.: levendula, borágó gyógynövényeket. Tavasszal újra szórjatók a földre, és a felásott földet keverjétek vele össze.

A retek nagyon ízletes lesz, és a kártevők elmennek. A kert, ahol felszaporodnak főlősleges gyomok, az szegény ásványi sókban. Tegyetek rá olyan őrleményt, ami kő, gyógyító port pl.: alginit. bazaltliszt, shungitpor, zeolit stb. Azon fák alá, amik tetvesek voltak, tavasszal szórjatók magokat, amik majd kikelnek. A szilva a legérzékenyebb. Azért az alá szórjatók olyan magokat, amiket nem kell lekaszálni. pl a cikafark jó, fehér here, mert az egy védő pázsitot alkot, és a nedvességet megtartja, de jó a körömvirág, az, aminek sárga a virága. Ha féltek, hogy ezen megoldások nem sikerülnek, akkor próbáljátok ki kisebb területen, és csak akkor határozatok, ha a tapasztalatok igazolják ennek az ismeretnek az igazát.

Apró mag vetésének lépései: Apró magot homokkal/ búzadarával lehet keverni lehetőleg 1–4 arányban 1 egy rész mag 4 rész búzadara, a keverés hatására

gyorsabb a vetés, mert jobban szórható és könnyebb a kelés a mag számára, mert lazább szerkezetű a talaj. Magok előáztatása: általában 24–48 óra is lehet, de a vetést megnehezíti ha ragad a mag. A tenyészidő fontosságára hívnám fel a figyelmet, ugyanis rövid, közép és hosszú tenyészidejű magokat lehet beszerezni, magvetéstől vagy palántázástól számítottan van feltüntetve a csomagoláson, jó ha tudjuk mikor lesz termésünk.

„Az embert az erdők előzik meg, és sivatagok követik!”

(François René, Vicomte de Chateaubriand).

Ez az idézet megmutatja, hogy milyen kihívásokkal kell megbirkózni a jelen civilizációnknak. Érdemes rajta elgondolkodni, hogy mi mit tehetünk!

Lovasi Kertészkedők
Egyesülete
Bíró Ildikó

HÚSVÉT ÜNNEPE

Húsvétkor hitünk legnagyobb misztériumát, Urunknak, Jézus Krisztusnak a feltámadását ünnepeljük. Nem más ez, mint az Isten diadala, az életnek a halál fölött aratott győzelme.

Jézust a szombat előtti napon feszítették meg, és ugyan ennek a szombatnak, sabbatnak a másnapján, vagyis a hét első napján támadt fel. Az őskeresztények – a mi távoli elődeink – éppen ezért már a kezdetektől a hét első napján jöttek össze a kenyértörésre, az eucharisztikus ünneplésre, és ezt a napot az Úr napjának nevezték el, mert ez a nap emlékeztet Krisztus feltámadására.

Állíthatjuk, hogy tulajdonképpen minden vasárnap egy kicsit húsvét van, hiszen már az első keresztények is ezért találkoztak egymással hétről – hétre: hogy emlékezzenek Jézus Krisztus feltámadására, arra, hogy az élet legyőzte a halált. Mi ezért vasárnapról vasárnapra és évről – évre megemlékezünk a feltámadásról. Az üdvösségtörténetnek ez az eseménye a legfontosabb, ami mintegy megpecsételi hitünket és bizonyítja, hogy igen, jó úton járunk: az örök élet és a feltámadás reménye vezet bennünket.

Azt pedig, hogy a kereszténység legnagyobb ünnepe a húsvét, az is bizonyítja, hogy az első századokban – bármilyen meglepő is – még nem ünnepelték a karácsonyt, hanem a húsvét, a feltámadás ünnepe volt a kereszténység kizárólagos ünnepe: hétről – hétre a vasárnapokon, és évről – évre Jézus Krisztus feltámadásának „évfordulóján”.

Húsvét ünnepe ezért eszkatologikus, vagyis a végidőre, a beteljesülés felé mutató üzenetet hordoz magában. Azért, mert mindannyiunk végső célja a Megváltóval való találkozás és az Atyaistennel való közös lakoma. Ennek a lakomának az előképe évről – évre a keresztény húsvét, hétről – hétre pedig a vasárnapi szentmiseáldozat, az eucharisztikus lakoma. A hívő ember legfőbb vágya Jézus Krisztushoz hasonlóan a végső húsvét, a feltámadás, az örök élet. Erre a nagy húsvétra, a feltámadásra, az örök életre vagyunk meghívva mindannyian. Ez a mi életünk igazi célja, és egyben az örömünknek és a reménynek az oka, hogy igen, a Megváltó feltámadt, és bennünket is fel fog támasztani.

Ugyanakkor nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy hitünk egyik legnagyobb próbája a feltámadás misztériuma, titka. Azért, mert azt, hogy a halál létezik, mindannyian jól tudjuk. De hogy azután mi következik, azt közülünk még senki sem tudja. Éppen ezért óriási hitre van szükségünk ahhoz, hogy a feltámadás titkát teljes szívvel el tudjuk fogadni, vagy még inkább be tudjuk fogadni. Szent Pál apostol szavai segítenek bennünket, aki Első korintusi levelének 15. fejezetében a következőket írja: „Ha Krisztus nem támadt fel, akkor semmit sem ér a hitetek.”

Isten világa, az ő titkai a véges emberi értelemnek megközelíthetetlenek. Éppen ezért a feltámadás titka nem az értelemnek, hanem a hitnek a kérdése. Azért, mert ez már meghaladja a mi emberi világunkat, a tér és az idő kereteit. Egy olyan esemény, ami az isteni szférához tartozik és éppen ezért titok. Mégis ez az, ami garantálja a feltámadás valóságát. Mert az Atya azzal pecsételi meg a húsvét misztériumát, hogy kiemeli a kulcseseményt, a feltámadást az érthetőség világából.

Húsvét ünnepén az apostolok hitével közelítünk Jézus Krisztus feltámadásának örömhíréhez. Hálát adunk családjainkért, és dicsőítjük Istent a megváltás művéért, amiért a halált legyőzte az élet Ura. Ez az örömhír adjon nekünk reményt, ez hozzon derűt az életünkbe, és ez legyen a mi boldogságunk forrása!

Áldott húsvétot kívánva, tisztelettel:

Berkes Péter, plébános

RENDELKEZÉS AZ ADÓ 1+1 %-ÁRÓL

Az idei esztendőben is rendelkezhetünk jövedelemadónk egy részéről. 1%-át valamelyik egyháznak, másik 1%-át pedig egy civil szervezetnek ajánlhatjuk fel.

Lovas Jövőjéért Egyesület – Adószám: 19384878-1-19

Nagy Gyula Művészeti Alapítvány – Adószám: 19380575-2-19

Lovas Egyesület – Adószám: 18933967-1-19

Lovasi Polgárőr Egyesület – Adószám: 18936757-1-19

Magyar Katolikus Egyház – Technikai száma: 0011

Magyar Református Egyház – Technikai száma: 0066

LOVASI ESTÉK 2024

A hagyományosnak tekinthető Lovasi Esték programsorozat sajnos az elmúlt évben elmaradt, de idén sikerült ismét megrendezni. Három estén, három különböző témában, négy a maga területén sikeres személyiség volt a vendégünk.

Az első meghívott *Fehér Anna* színésznő Jászai Mari díjas, Erdemes művész volt. A múlttól, többek között a Szomszédok című ikonikus televíziós sorozatról és a mostani színházi szerepeiről is örömmel mesélt nekünk. Az élete a színpad, amit hivatásnak tekint, persze az anyaság is éppen annyira fontos „szerep” számára. Kedves, közvetlen, mosolygós személyiségével várta a lovasi nézőket. A kulisszatitkokról is hallhattunk egy-két sztorit tőle.

Nagyon boldog volt, hogy itt lehetett és abban maradtunk bármikor szívesen eljön hozzánk újra, ha szeretnének.

Március 6-án egy izgalmas este várta az érdeklődőket, akik a Lovasi Estékre érkeztek. A program első részében *Zöld Csaba* a József

Attila színház és a Madách Színház színésze, aki nem mellesleg énekes, zenész és zeneszerző is, tartott egy verssel, prózával, dalokkal fűszerezett előadást. Hamvas Béla, A bor filozófiája című könyvéből is felolvasott nekünk. A szavak élővé váltak az előadásában. Már-már szomjas lett az ember Hamvas írását hallgatva. Csaba saját szerzeményeiből is előadott néhányat, melyeket gitárkíséréssel prezentált. Sárdi Máté polgármester megköszönte a Művész Úrnak az estét egy üveg borral. A közönség pedig nagy tapssal jutalmazta a színvonalas műsort. A program további részében *Gyukli Krisztián* borász érkezett hozzánk, hogy elkápráztasson minket csodálatos boraival és az izgalmas bortörténeti előadásával. A jelenlétüknek volt szerencsésük megköszölni egy világverseny nyertes prémium bort is. A Gyukli Pincészet immáron 40 éve készíti a Balaton kiemelkedő minőségű borait, amelyekből egy kóstolón vehetett részt, aki ellátogatott az estre.

Fehér Anna (balra)

A Lovasi Esték utolsó előadásának alapja egy világ-sajtót is bejárt történet volt, amely a törökországi Morca

tagja jött el hozzánk. Beszámolójából megtudhattuk a 2023. szeptemberében történt mentés részleteit. Egy

Borkóstoló

barlangban történt, ahol a magyar barlangi mentők is csodálatosan helytálltak. *Piri Attila* barlangi kutatásvezető és barlangi mentő a Bakonyi Barlangi Mentőszolgálat

amerikai barlangi kutató kimentése volt a feladatuk. Attila összesen 6 napot töltött a barlangban, ahol a magas páratartalom mellett a hőmérséklet mindössze 3-4 celsius fok volt. A szinte függőleges és sok esetben nagyon szűk járatokban igen nehéz feladatnak bizonyult a mentés végrehajtása. A végül sikeres nemzetközi mentőexpedícióban 12 ország képviselőjében több mint 200 fő vett részt. A magyarok jeleskedtek, ők 29-en vettek részt a mentésben. A fotókkal és videókkal bemutatott előadás nagyon érdekes volt. Sok kérdés fogalmazódott meg az előadást követően, melyekre Attila szívesen válaszolt. Van,

Zöld Csaba

Piri Attila (jobbra)

aki bevallotta, hogy a hallottak alapján ő kedvet kapott a barlangászathoz. Hazánkban a barlangi mentők szabadidejükben művelik ezt a tevékenységet, mindenkinek

van egy főállása és mellette a barlangászat „csak” a hobby. Attila extrémnek mondható hobbyja mellet a munkája is hasonlóan adrenalin bomba, hiszen ipari alpinistaként te-

vékenykedik. Joggal mondhatjuk az előadást hallva, hogy a hősök köztünk élnek.

Úgy gondolom, hogy minhárom este színvonalas, érdekes, izgalmas előadást

hallhattak, láthattak, akik részt vettek. Hálás vagyok, hogy vendégeink elfogadták a felkérést, köszönöm a közönségünknek a részvételt!

Király Anita

MÉLTÓ MÓDON EMLÉKEZTEK MEG A MÁRCIUSI IFJAKRÓL

Az 1848-49-s forradalom és szabadságharc 176. évfordulóján megemlékeztek a márciusi hősekről, legelőször a Templom téren, majd Szathmári Péter honvéd zászlós sírjánál (régí temetőben).

A Himnusz eléneklése után Sárdi Máté polgármester ünnepi beszédet mondott. Kiemelte, hogy 1848. március 15-én sorsfordító időket élt át Magyarország. A márciusi ifjak 12 pontja a szabadság 12 pontja volt. A nemzet akarata az volt, hogy saját sorsát a kezébe vegye. A szabadságért folytatott küzdelemmel kivívták elődeink a jogot, a szabad akaratból történő választás jogát. A 48-as hősök áldozata nem

volt hiábavaló. Halálukkal is igazolták, hogy a fegyver és az erőszak rövid időre elállhatja a szabadság útját, de győzni soha nem győzhet. Az 1848-49-es szabadságharc mindig példa, örökös példa és erő a zsarnokság elleni küzdelemben. Az ünnepin beszéd után Simon Bianka mondott verset, majd Király Anita közösség-szervező ismertette a jelenlévőkkel az 1848-49-es eseményeket. Az ünnepi műsor után elhelyezték a templomnál a megemlékezés koszorúit, melyet a régi temetőben is megtettek, itt Kiss Benjámin vesét hallhatták. A megemlékezés a Szózáttal zárult.

Szendi Péter

VARJAS ILDIKÓ GÉPÉSZMÉRNÖK, VARJAS GÉZA DÉDUNOKÁJÁNAK EMLÉKBESZÉDE A 2024. FEBRUÁR 24-I LOVASI MEGEMLÉKEZÉSEN

Tisztelt Megjelentek!

Először is szeretnék köszönetet mondani a családomnak, felmenő őseimnek, hogy itt vagyok, itt lehetek. Ha ők nem lettek volna, most én sem lehetnék itt. Szomorú eseményről emlékezünk meg ezen a napon, a Kommunista Diktatúrák Áldozatainak Emléknapján. Szeretném megköszönni Pintér Kornélnak, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnökének, hogy emlékbeszédet mondhatok dédnagyapám Varjas Géza emléktáblájánál. Köszönetet mondok a Református és a Római Katolikus Egyházaknak, az Önkormányzatnak, a kedves lovasiaknak, családtagjaimnak, barátoknak és az itt megjelenteknek, hogy eljöttek erre a megemlékezésre.

Dédunokaként szeretném elmesélni családunk történetét röviden, hogy miért is vagyunk itt: Varjas Géza 1880-ban Lovason született. Boldog családban, 2 gyermekkel élt ebben a házban. Szép, virágzó gazdaságot működtetett. Földjei voltak, szőlőbirtokai. Dédnagyapapa kiváló, híres borász volt. Híresek voltak a borai, versenyeken indult és érmekeket szerzett. Az aranyérmes borairól megvan az oklevelek, amikből akkori jövedelmezt szerzett. Ő tette híressé a lovasi borokat, Németországból és Franciaországból is jöttek vásárlói. A falu többi gazdájának is ő vette meg a borait, így a többi lovasi gazda is profitált ebből, jómódot biztosított a falunak. Szállodát is vásárolt Balatonfüreden. A háború előtt olyan balatoni törvény volt, hogy a Balaton közepéig halászati joga volt a parti terület gazdájának. A családunknak sok hala volt, amit halászcsonakokkal halásztak le. Érdekességként mesélem el, hogy az őszi lehálászásakor szekereken hozták a halakat a halászok, majd jégveremben tárolták. Ez a jégverem itt volt a ház hátsó részében az udvaron, a mai Önkormányzat területén. Ezt úgy kell elképzelni, hogy a legmelegebb augusztusi napokban is volt még benne jég. A jég fölött szalma, az épületen nádtető és nagyon vastag falai voltak az épületnek.

Dédnagyapám a faluközösség érdekeit mindig figyelembe vette, támogatta Lovast anyagilag. Rendkívüli jövedelmezőségét a falu érdekében használta fel. Református volt, de nemcsak a Re-

formátus Egyházat támogatta, hanem a Katolikus templomhoz is adott adományokat. Ekkortájt Lovas lakossága a 100 főt sem érte el. Megszületett 2 fia, Géza és László (László volt a nagyapám), akikkel boldogan éltek itt ebben a házban. Még egy kis emlék a boldog időkből. Dédnagyapám nagyon szerette a lovakat és lovas kocsival közlekedett mindenhova. A Káptalan Föld dédnagyapámé volt (a mai luxus jacht kikötő helye), ez fürdésre alkalmas hely volt már akkor is, sokszor lovas kocsival hajtottak be a Balatonba, amit persze a lovak és a gyerekek is nagyon élveztek. Később a két fiú és a család között anyagi megállapodás született. Varjas Géza az idősebb fiú maradt Lovason, majd ő viszi tovább a gazdaságot, míg nagyapám Varjas László Budapestre költözött. Mind a két fiú nagyon tehetséges volt, Géza bácsi mezőgazdasági tanulmányokat folytatott, elvégezte a keszthelyi Mezőgazdasági Akadémiát, míg nagyapám Varjas László jogász végzettséget szerzett és többek között helyettes-államtitkári posztot is betöltött. Megszülettek az unokák. 4 fiúval lett gazdagabb a család, mind a két oldalon 2-2 fiú született. Géza bácsi, ő az egyedüli, aki az unokatestvérek közül még él. Sajnos testvére, Zoli, már nem lehet itt. Míg László és édesapám András sem.

Majd jött a II. világháború. A család Lovason vészelté át a háborút, ahol nem voltak harcok. Keresztül vonultak az oroszok, de jelentősebb fegyveres megmozdulás nem volt. Géza bácsiék Lovason maradtak. Édesapámék Budapesten nőttek fel, a nyarukat, ünnepeket töltötték a nagyszülői házban Lovason, egészen 1952-ig. A II. világháború után a Kisgazdapárt helyrehozta az országot. Azután egyszer csak minden megváltozott. Megemléteném Nagy Ferenc (a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt elnöke) miniszterelnököt, akit 1947 júniusában kizártak a pártból, 1947 októberében megfosztották állampolgárságától és 1948-ban pedig a vagyonától is. Amerikába menekült.

Jött a tévesztés, vagy kollektívizálás, ami azt jelentette, hogy szovjet mintára megszüntették és felszámolták a nagybirtokrendszert és a kisebb gazdaságokat, majd úgynevezett termelőszövetkezetekben szervezték újra az akkori mezőgazdaságot. A magángazdaságok erőszakos

felszámolását 1948 után kezdte meg az akkori magyarországi vezetés. Adminisztratív, kényszerítő eszközökkel vették rá az akkori gazdákat, hogy adják be a földjüket a termelőszövetkezetbe. 1949-ben meghirdették az úgynevezett Békekölcsönt, hogy az akkor 5 éves terv költségeit fedezni tudják. Mit jelentett ez a valóságban? A háború után az átvésztelt gazdaságoknak olyan terheket, anyagi kötelezettségeket írtak elő, amelyeket lehetetlen volt teljesíteni. Ezt aláírták, aki nem teljesítette, akkor jött a retorzió. Ekkor a gazdaságokból, a mezőgazdasági területekről tömegesen menekültek el, kb. 300.000-en hagyták el az eddigi életüket és más területeken kerestek megélhetést. Dédnagyapám Varjas Géza próbálta teljesíthető mederbe terelni a tárgyalást a Békekölcsön vállalása ügyében. Jegyzett is Békekölcsönt nem kis összegben, de ezzel a hatalom nem volt megelégedve. Ő viszont nem írta alá a további követeléseket. Majd egy októberi, sötét éjszakán megjelent a fekete autó a Lovas, Fő utca 8. szám alatt. Eljöttek érte az Államvédelmi Hatóság emberei. Mindig éjszaka jöttek, hogy az emberek még jobban féljenek, retteghessenek. Az akkor 72 (!) éves dédnagyapám bevitték a veszprémi ügyészségre. Gondolták, hogy éjszaka aláírja a papírt. Nem írta alá a további követelést. Lehazugozták őt és verték, hogy még többet, még többet követeljenek tőle „Van még nekem burzsuj!” kiáltásokkal. Nem tudta vállalni azt, hogy aláírásával a családot a nincstelenségbe döntse, földönfutóvá tegye őket. Ő nem volt szélhámos, ezt nem lehetett meg. Nem tudjuk mi történt pontosan akkor és ott. Erre soha senkitől nem érkezett válasz, bocsá-natkérés. Ismételten hangsúlyozom, hogy a 72 éves dédnagyapám úgy megverték, majd kidobták az épület elé, hogy soha többet senkivel nem tudott kommunikálni. Ott feküdt a járdán. Majd reggel a piacról jött hazafelé idősebb Nemes Miklósné Vilma néni, aki meglátta, hogy dédnagyapám Varjas Géza ott fekszik a földön. Segítséggel felvette a lovas kocsira és hazavitte. Köszönöm nagyon ezt a bátorságot, amit ő akkor megtett és nem hagyta, hogy dédnagyapám, mint egy kivert kutya a járdán haljon meg.

Még 2 napig a szerettei körében lehetett, majd eltávozott. Nem

kell mondani, hogy ezután mi történt. A család birtokait elvették, a két házat, a szállodát, a földeket, a nyaralót. Géza bácsiék kilakoltatták. Géza bácsi elmondása alapján a kilakoltatás borzalmas volt, ekkor kerültek a Stefanovszky házba. A 2 család összezsúfoltan élt, majd onnan is menniük kellett.

„B listára” került a család, ami azt jelentette, hogy egy listára kerültek, mint „elbocsájtandó, nemkívánatos személy”. A megbízhatatlannak ítélt személyeket így akarták eltávolítani a köz-szférából. Varjas László nagyapám elbocsátották, érdemi beosztása továbbra már nem lehetett, könyvelőként dolgozott. Varjas Géza bácsit mindentől megfosztották. Nagy nehézségeken ment át a család hosszú éveken keresztül. Nagyon nehezen tudtam hivatalosan megszerezni dédnagyapám, Varjas Géza halotti anyakönyvi kivonatát. Rettenesen hosszú tortúra volt, faluról városra, majd vissza falura küldözgettek, és végül Alsóörsön sikerült másodsorra megkapni. Ez a halotti anyakönyvi kivonat hiányos, több adat hiányzik belőle. Többek között dédnagyapámnak nincs születési helye. Úgy tűnik, mintha azokból az adatokból állították volna ki, amiket írásban megadtam a halotti anyakönyv megkéréskor. De ma, 2024-ben kijelenthetem, hogy egy példaként értékét családnak lehetek a tagja. Igen, megviseleték a történetek mindannyiunkat, visszük tovább történetünket. A családban mindenki tehetséges volt, s ma is azok. Büszkék lehetünk az akkori és mai Varjasokra. Nagyapám dr. Varjas László jogász, testvére Varjas Géza Mezőgazdasági Akadémiát végzett, dr. Varjas László (édesapám testvére) akadémiai tag, kutató, dr. Varjas Géza kandidátus, fizikus professzor, kiemelkedő alakja a rákkutatásnak, Varjas András kiváló tervező mérnök volt. Nem tört meg az élet bennünket, előre kell nézni és büszkén fejtegetni az ősaink emléke előtt.

Köszönöm Géza bácsinak a sok segítséget, amit ehhez a beszédhez nyújtott. Édesapám mindig csak a szépről és jóról beszélt, ha Lovas szóba került. Mintha a rossz nem létezett volna! De nem szabad felejtetni, emlékezni kell! Ezzel a mondatral zárnám a beszédemet: „Elfelejtetni a halottakat, olyan volna, mintha másodsor is megölnék őket.”